

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Lőkös Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hivatkozási szám: ...) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi augusztus hó 27. napján kelt 2.K.34.979/2007/8. számú ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (azaz negyvenezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti-, és 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a felperes elektromos háztartási cikkek kis- és nagykereskedelmével foglalkozik. Békéscsabán, Salgótarjánban, Gyulán, Szarvason, Mezőkövesden, Ózdon, Cegléden, Kiskunhalason, és Kecskeméten van áruháza, mindenhol azonos termékkínálattal. A felperes és az ... Kft. (a továbbiakban: ... Kft.) két egymástól független beszerzési társulás, ám 2005-től - a kedvezőbb beszerzési ár elérése érdekében - egyes gyártóknál közösen lépnek fel.

2006. évi május hó 18. napja óta a felperes áruháza ... Műszaki Áruházak néven működnek. Ezek részben a felperes telephelyeiként vannak bejegyezve, részben azokat a felperessel franchise szerződést kötött vállalkozások üzemeltetik. Az ...

Kft.-nek saját üzletei nincsenek, de a ... Műszaki Áruházak nevet a Kft. partnerei szóbeli megállapodás alapján használhatják.

2006. évi május hó 18. napja óta a felperes az ... Kft.-vel részben közös marketingtevékenységet is folytat. A ... Műszaki Áruházak elnevezésű reklámújságot közösen szerkesztik, és teszik elérhetővé a viszonteladó partnereik számára. A ... Műszaki Áruházak körébe tartozó vállalkozások a reklámújságot a felperestől, illetve az ... Kft.-től rendelik meg, és azt a saját területükön egyénileg terjesztik. A reklámújság változó terjedelemben és méretben jelenik meg havonta többnyire két alkalommal. Az akciós termékek körét, azok engedményes árát a felperes és az ... Kft. a beszállítókkal egyeztetve közösen alakítja ki, majd a lista szétküldését követően, de még az akciós újság megjelenése előtt a partnereik leadhatják a rendeléseiket.

A 2006. évi május hó 18. napja és 2006. évi november hó 6. napja között megjelent reklámújságokban meghirdetett akciók - az újságok szövegének megfogalmazásából következően - valamennyi feltüntetett üzletre egységesen vonatkoztak. Ez azonban ténylegesen nem volt igaz. A 2006. évi november hó 6. napjától érvényes reklámújságban már apróbetűs tájékoztatás volt olvasható arról, hogy a meghirdetett akciós termékek csak meghatározott üzletekben elérhetők, a többi üzletben az akciós termékek nincsenek készleten, de megrendelés esetén, rövid szállítási határidővel tudják azokat biztosítani.

A reklámújságok a meghirdetett csereakciók feltételeiről minden esetben csak a lap alján található, apró betűvel szedett információs részben adtak tájékoztatást. Magát az akciót szlogenrel vagy anélkül közölték. A szlogen szövege az volt, hogy „Csereakció! Régi készülékét akár 30.000 Ft-ért beszámítjuk!”, „Régi készülékét cserélje újra!”, „Csereakció!”, illetve hogy „Nyitási akcióink folytatódnak!”, az apróbetűs részben adott tájékoztatás pedig általában azt tartalmazta, hogy „csereakció: új készülék vásárlása esetén régi hasonló funkciójú készülékét az állapotától és korától függő értékben beszámítjuk a vételárba. A díjtalan házhozszállítás és a csereakció feltételeiről érdeklődjön az üzletekben.”

Az alperes 2006. évi december hó 5. napján indított versenyfelügyeleti eljárást a felperes és eljárás alá vont társa, az ... Kft. ellen, majd a 2007. évi május hó 3. napján kelt ... számú határozatának keresettel érintett részében megállapította, hogy a felperes által a 2006. évi május hó 18. napja és 2006. évi november hó 6. napja közötti időszakra meghirdetett árkedvezményes akciók megtartása, valamint a 2006. évi május hó 18. napja és 2006. évi december hó 17. napja közötti időszakra meghirdetett csereakciós árkedvezményekhez kapcsolódó árfeltüntetési gyakorlata a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8.§-ának (2) bekezdés c) pontjába ütközik, mert a fogyasztók megtévesztésére alkalmas. Ezért a csereakciós árkedvezményekhez kapcsolódó kifogásolt tájékoztatási gyakorlatának folytatását megtiltotta, és vele szemben 2.000.000 forint bírságot szabott ki.

Indokolásában rámutatott, hogy a felperes versenyjogi felelősségét az eljárás alá vont társával közösen szerkesztett és kiadott ... Műszaki Áruházak című akciós újság tartalma, az azokban adott fogyasztói tájékoztatások alapozták meg. Kifejtette, hogy a jogsértés egyik része abból származott, hogy a felperes és eljárás alá vont társa akciós árukészletet legfeljebb a társtulajdonosi, illetve a saját telephelyi üzletekben tudtak biztosítani. Ezzel szemben a látszat az volt, hogy az akciós áruk bármelyik feltüntetett üzletben hozzáférhetők. Ezt a bizonytalanságot 2006. évi november hó 6. napját követően túlnyomórészt felszámolták, mert már közlik a fogyasztókkal a hozzáférés módját. Ezért az alperes ebben az esetben a magatartás további folytatásától való eltiltást szükségtelennek ítélte. Rámutatott, hogy a jogsértés másik részét a csereakciós árkedvezményekhez kapcsolódó árfeltüntetési gyakorlat képezte. Hangsúlyozta, hogy a ... újság csereakción kívüli, szokásos árfeltüntetési gyakorlatát nem kifogásolta, mert abban csak az éppen aktuális akciós árat közölték, és tartózkodtak az árkedvezmény mértékének megjelölésétől. Az általános árfeltüntetési rend a 2006. évi május hó 18. napjától 2006. évi december hó 7. napjáig kiadott 22 lapszámban, 18 hirdetett csereakció vonatkozásában azonban megváltozott, mert ezekben az esetekben az eredeti árat is feltüntették az akciós ár mellett, holott az eredeti ár legfeljebb a társtulajdonosi és a saját tulajdonú üzletekben volt garantálható. Az árkedvezmény így nem volt biztos, a bizonytalansághoz önmagában elegendő volt, hogy az eredeti ár az egyes üzletekben eltérő lehetett. Emellett az újság a konkrétan hitt árkedvezményt a fogyasztó hátrányára részletközlésében módosította, mert az árkedvezményt kortól, műszaki állapottól is függővé tette. Rögzítette, hogy a csereakcióra vonatkozó, az újságon belül erőteljes formai jegyek szintjén elkülönülő kétféle közlés összetartozott, egységben volt értelmezendő. Ezek összetartozását az újságban mégis megbontották, méghozzá az észlelhetőséget, az olvashatóságot bizonytalanná, kétségesse tevő módon. Ezért indokolatlanul háttérben maradtak a fogyasztó számára a forgalmazó értékesítését előnytelenül befolyásoló lényeges tulajdonságok, körülmények. Kiemelte, hogy a bírság kiszabásakor a felperes adatszolgáltatásán alapuló, üzleti titkot képező reklámújság-kiadási költségből indult ki. Súlyosító körülményként értékelte, hogy 2006. évi május hó 18. napjától november hó 6. napjáig minden szerződéses partnert érintő közzétett akció megtartása aggályos volt, továbbá az újságok - egy kivételével - mind a 18 csereakciót a kifogásolt módon hirdették meg. Enyhítő körülmény volt, hogy a felperes nagykereskedőként, illetve partnereivel együttesen értékelve sem részesedik jelentősebb súllyal a műszaki cikkek hazai piacán folyó éles versenyben.

A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperes új eljárásra kötelezését is kérte. Előadta, hogy központi árképzést alkalmaz, minden általa működtetett egységben az újságban feltüntetett árakat alkalmazta, partnerei pedig ellenőrizték, hogy az általuk megrendelt akciós újságok tartalma megfelelő-e. Kifogásolta, hogy az alperes nem tárta fel a tényállást arra vonatkozóan, hogy a partnereknél az eredeti árak eltértek-e a meghirdetett eredeti ártól, az alperesnek a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 17.§-ának (3) bekezdése alapján köteleznie kellett volna őt arra, hogy az árukészletét bizonyítsa. Állította,

hogyan a ... Műszaki Áruházak elnevezés alatt tevékenykedő partnerek egyéni felelőssége, hogy az árképzésük az akciós újságban rögzítetteknek megfelel-e, hangsúlyozta, hogy saját árazási gyakorlata annak mindig megfelelt. Vitatta, hogy felelősségét az akciós újságok megjelentetése megalapozná, a Grtv. 14.§-ának (3) bekezdése alapján vizsgálni kellett volna, hogy ki tekinthető reklámozónak, szerinte közvetlen érdekeltség hiányában ő maga nem volt az. A csereakciók kapcsán kiemelte, hogy üzleteiben minden vásárló a maximális kedvezményt kapta meg. Az apróbetűs részben megfogalmazott további feltételek ugyanakkor a piaci gyakorlattal összhangban álltak, figyelemfelhívó reklám esetében a fogyasztótól elvárható a döntése meghozatala előtt többletinformáció beszerzése. Álláspontja szerint az alperes nem adta magyarázatát a vele, illetőleg az eljárás alá vont társával szemben kiszabott bírságösszegek közötti különbségnek, figyelemmel arra is, hogy a megállapított jogsértések kizárólag az eljárás alá vont társa partnereivel voltak kapcsolatosak. Csatolta három, vele szerződésben álló kiskereskedő nyilatkozatát arra nézve, hogy 2006 májusa és decembere között az aktuális szórólapokban meghirdetett termékekből megfelelő készlettel rendelkeztek, és az újságokban szereplő árakat alkalmazták.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a fogyasztók számára az üzletek tulajdonviszonyai közömbösek, a jelen ügy megítélése szempontjából csak az számít, hogy a ... Műszaki Áruházak égisze alatt működő üzletekre vonatkozó reklámújságok közléseit - a Tptv. 9.§-ára is figyelemmel - miként értelmezhetik. Hivatkozott a Grtv. 2.§-ának r) pontjára, amelyre figyelemmel szerinte a felperes a ... Műszaki Áruházak című kiadvány tekintetében nemcsak saját tulajdonú, de valamennyi üzlet vonatkozásában reklámozónak minősül. A csereakció vonatkozásában határozatának indokaira utalt, a bírságkiszabás körében pedig a Tptv. 78.§-ának (3) bekezdését hívta fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát a felperes terhére megállapított jogsértés és a kiszabott bírság vonatkozásában a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és e körben az alperest új eljárásra kötelezte. Indokolása szerint minden reklámújság pontos címmegjelöléssel azonosította azokat az üzleteket, amelyekre az adott lapban közzétett hirdetések vonatkoztak. Megállapította, hogy 2006 októbere és decembere között több szórólapban nem volt fellelhető olyan üzlet, amely a felperes tulajdona, illetve a felperes franchise partnerének üzlete lett volna; ezeket a szórólapokat nem a felperes, hanem eljárás alá vont társa érdekkörében bocsátották ki. Alperesnek indokolási kötelezettsége állt fenn arra nézve, hogy a felperes eljárás alá vont társának partnereit hirdető szórólapok a felperes érdekeit miként szolgálták. Kiemelte, hogy a felperes versenyjogi felelőssége a Grtv. 2.§-ának r) pontja alapján a saját maga, illetve saját franchise-partnerei által üzemeltetett üzletek vonatkozásában állapítható meg, e körben a felperes reklámozónak minősül. A felperes eljárás alá vont társa, illetve annak franchise partnere által megvalósított jogsértés a felperes versenyjogi felelősségét ugyanakkor önmagában még nem alapozza meg. Az alperes nem vizsgálta, hogy a felperes versenyjogi felelőssége szempontjából figyelembe vehető

saját telephelyi, illetve saját franchise-partneri üzletekben - az ezen üzleteket feltüntető szórólapokban megjelenített termékekből - megfelelő készlet állt-e rendelkezésre, márpedig e nélkül a versenyjogi felelősséget nem lehet megállapítani. Önmagában abból a felperesi nyilatkozatból, hogy a franchise-partnerei irányában utasítási, ellenőrzési jogosultsággal nem rendelkezett, még nem következik, hogy a felperesi partnerek a szórólapokban feltüntetett termékekből ténylegesen megfelelő nagyságú készlettel nem rendelkezhetek. A csereakcióval összefüggésben rámutatott, hogy a felperesnek az eredeti ár egyes üzletekbeli különbözhetőségére tett nyilatkozatából még nem következik, hogy az eredeti árak a szóban forgó felperesi üzletekben ténylegesen is különböztek. E tekintetben az alperes bizonyítást nem folytatott, ezért erre vonatkozóan okszerű indokolás nem is volt tehető. Megállapította, hogy a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas, ha a felperes az eredeti árközlése mellett a csereakcióra utalva egy másik, alacsonyabb árat is feltüntet anélkül, hogy a fogyasztó számára kellően érzékelhetővé válna az a többletinformáció, hogy a kedvezőbb csereakciós ár elérése további feltétel - a cseretermék kora, műszaki állapota - teljesülésének a függvénye. Ezért egyetértett az alperessel abban, hogy egyes szórólapokon a csereakció vonatkozásában a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas közlések találhatók. Megállapította: nincsen relevanciája annak, hogy a felperes saját üzleteiben minden egyes fogyasztó megkapta-e a maximális kedvezményt a csereakcióban, hiszen a tájékoztatásokban a nem megfelelő észlelhetőség ellenére ténylegesen közzétett feltételek alapján a maximális kedvezmény mellőzése - a fogyasztó hátrányára - a felperes számára alapos hivatkozás lehetett. A bírságkiszabás körében kiemelte, hogy az alperes a határozatában kifejezetten nem állapította meg a felperes és az eljárás alá vont társának felelősségi arányát, ugyanakkor tartalmilag a döntésből az következik, hogy felelősségüket azonosnak tekintette. A bírság összegének meghatározásakor az alperes csak az ... Kft. elismerő nyilatkozatát nevesítette, amelyet a felperes vonatkozásában nem vett figyelembe. Rámutatott, hogy ez az alperesi jogalkalmazás a Pp. 339/B.§-ában írt követelménynek nem felel meg. Utalt arra, hogy az eljárást segítő együttműködő magatartás nem szűkíthető le a jogsértés elismerésére, utóbbi az előbbinek nem szükségszerű feltétele. A megismételt eljárásra adott iránymutatásában rögzítette, hogy az alperesnek meg kell állapítania, melyek azok a szórólapok, amelyek részben vagy egészben a felperes és franchise-partnerei által üzemeltetett kiskereskedelmi egységekhez kapcsolhatók, majd az így kiválasztott szórólapok tartalmát áttekintve vizsgálnia kell, hogy volt-e olyan üzlet, amely készlethiánnyal rendelkezett valamely időszakban a hirdetett termékek vonatkozásában. A csereakciós árkedvezmény tekintetében szükség szerint vizsgálni kell, hogy volt-e olyan felperesi érdekeltségű üzlet, amely valamely időszak szórólapjában feltüntetett eredeti árhoz képest különböző árat alkalmazott. Megjegyezte, hogy a csereakció formajegyeire vonatkozó jogsértés a felperes terhére megállapítható. Utalt arra, hogy a bírságkiszabás során nem vehető figyelembe az, hogy a felperes az alperes jogi álláspontját nem osztja.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság

ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes a jogsértést azzal valósította meg, hogy a hirdetett termékekre megalapozatlan állításokat tett azok hozzáférhetősége és eredeti ára tekintetében. E körülményekre ugyanis a társtulajdoni és telephelyi üzletein kívül semmiféle ismerete és ráhatása nem lehetett. A jogsértés megállapíthatósága szempontjából irrelevánsnak tartotta, hogy a fenti körbe nem tartozó üzletekben ténylegesen volt-e készlethiány, illetve hogy azok milyen eredeti árat érvényesítettek. Úgy vélte, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság ennek ellenére a felperes megalapozatlan állítását nem minősítette jogsértőnek, akkor a határozatot új eljárásra kötelezés nélkül kellett volna hatályon kívül helyezni, avagy azt akként kellett volna megváltoztatni, hogy a felperes nem követett el jogsértést. A bírsággal kapcsolatosan kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság által adott iránymutatás szerint a bíróság úgy értelmezte a határozatot, mintha abban bírságnövelő tényező lett volna, hogy a felperes a közigazgatási eljárásban nem osztotta az álláspontját. Ez azonban a határozatból nem olvasható ki. Az ... Kft.-vel szemben kiszabott alacsonyabb összegű bírságot az elismerő nyilatkozatában kifejeződő eljárást segítő együttműködése indokolta, ezt a határozat tartalmazza. Rámutatott, hogy ha a jogsértés elismerése - amint azt az elsőfokú bíróság kifejtette - nem eljárást segítő együttműködő magatartás, abból mindössze az következhet, hogy az ... Kft.-vel szemben kiszabott bírság alacsony, nem pedig az, hogy a felperessel kiszabott bírság eltúlzottan magas.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítélőtábla a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét az alperesi fellebbezés korlátai között felülbírálván megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően a rendelkezésre álló peradatok alapján a tényállást helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése azonban téves volt.

A Fővárosi Ítélőtábla a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az alperes a jogszerűen lefolytatott vizsgálat során az eljárás alapjául szolgáló felperesi cselekményre vonatkozó történeti tényállást felderítette, tisztázta, azt a beszerzett bizonyítékok okszerű, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelő, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 2.§-ának (3) és 50.§-ának (6) bekezdése szerint egyenként és összességükben, súlyuknak megfelelő értékelésével az érintett ügyre vonatkozóan teljes körűen, valósághűen állapította meg, indokolási kötelezettségének - a szükséges körben - eleget tett.

Az irányadó történeti tényállásból következően az alperes a felperes fogyasztók megtévesztésére alkalmas cselekményét helytálló indokok alapján minősítette a Tptv. 8.§-ának (1) bekezdése és (2) bekezdés c) pontja szerinti jogsértésnek.

A Tpvt. 8.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés c) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

A jelen ügyben megállapítható volt, hogy a felperes és eljárás alá vont társa a saját és a velük szerződött partnerek üzletei vonatkozásában 2006. évi május hó 18. napja óta egységesen a ... Műszaki Áruházak elnevezést használták. Az üzlethálózatukban forgalmazott termékek népszerűsítésére kiadott, ugyanilyen név alatt rendszeresen megjelenő reklámújságot - mindkettejük által elismerten - közösen szerkesztették és adták ki, a lapban megjelenő akciós termékek körét egyeztetéssel határozták meg. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint az nem volt kétséges, hogy a reklámújság tartalmáért a felperest felelősség terheli. Ez a felelősség - ellentétben az elsőfokú bíróság által az ítéletének 6. oldalán kifejtettekkel - azonban nem szűkíthető le csupán a felperes saját maga, illetőleg franchise-partnerei által üzemeltetett üzletekre. Nem értett egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtésével abban a tekintetben, hogy a jelen ügyben a Grtv. 2.§-ának r) pontja alapján vizsgálni kellett volna, hogy az ... Kft.-t és partnereit hirdető szórólapok a felperes érdekét miként szolgálták. Az alperes ugyanis a felperesi felelősséget nem a Grtv., hanem a Tpvt. rendelkezései alapján állapította meg; a felperest nem mint reklámozót marasztalta el megtévesztő reklám közzététele miatt, hanem a fogyasztónak minősülő vevők számára adott megtévesztésre alkalmas tájékoztatását minősítette jogsértőnek. A perbeli reklámkiadványok a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Stv.) 20.§-ának b) pontja szerint sajtóterméknek minősülnek, az azokban közreadott információkért - valamennyi ... üzlet vonatkozásában adott tájékoztatásért - a Stv. 18.§-ának (1) bekezdése szerint a társszerkesztő és -kiadó felperes (csakúgy mint eljárás alá vont társa) felelősséggel tartozik.

A piaci versenyben adott tájékoztatásokkal szemben támasztott versenyjogi követelmény az, hogy a bennük megfogalmazott releváns állítások igazak, valósak és pontosak legyenek. Az ezen objektív követelményeknek meg nem felelő - megtévesztésre alkalmas - tájékoztatás adásával a Tpvt. 8.§-ának (1) bekezdése és (2) bekezdés c) pontja szerinti jogsértés befejezetté válik (megvalósul).

A felperesnek és eljárás alá vont társának a perbeli reklámújságokban megfogalmazott állításai a fogyasztókban azt a téves képzetet alakíthatták ki, hogy az akciós áruk bármelyik ... üzletben hozzáférhetők, miközben a felperes és eljárás alá vont társa az akciós árukészletet legfeljebb a társtulajdonosi, illetve a saját tulajdonú üzletekben tudták biztosítani. A csereakció vonatkozásában pedig a feltüntetett eredeti ár szintén legfeljebb a társtulajdonosi és a saját tulajdonú üzletekben volt garantálható, így az árkedvezmény nem volt biztos. Emellett az újság a konkrétan hitt árkedvezményt a fogyasztó hátrányára - az elsőfokú bíróság e körben fellebbezéssel nem támadott megállapítása szerint is jogsértő -

részletközlésében módosította, mert az árkedvezményt kortól, műszaki állapottól is függővé tette.

A tájékoztatás igaz, valós és pontos mivoltát minden esetben a tájékoztatást adó félnek kell igazolnia, hiszen ha az állítása jogszerű, akkor az ezt alátámasztó bizonyítékoknak már a tájékoztatás megadásakor a rendelkezésére kell állniuk. A felperes a perben - a Pp. 164.§-ának (1) bekezdése folytán e körben rá háruló bizonyítási teher ellenére - nem tudta igazolni, hogy a 2006. évi május hó 18. napja és 2006. évi november hó 6. napja közötti időszakra meghirdetett árkedvezményes akciók megtartása, valamint a 2006. évi május hó 18. napja és 2006. évi december hó 17. napja közötti időszakra meghirdetett csereakciók árkedvezmények feltüntetése során a fentebb rögzített követelményeket kielégítő módon, jogszerűen járt volna el. Nyilvánvalóan nem volt alkalmas ennek a ténynek a bizonyítására az általa az elsőfokú eljárásban 7. sorszám alatt becsatolt három nyilatkozat. Elsősorban azért, mert ezek bizonyítéknak nem, csak a felperes előadásának tekinthetők. Emellett a nyilatkozatok csak három üzlet, és nem a teljes üzlethálózat vonatkozásában tanúsították a kedvezményes árukészlet meghirdetett áron való rendelkezésre állását. E nyilatkozatokkal a felperes azt egyáltalán nem tudta igazolni, hogy a hirdetésekben adott tájékoztatása *a közzétételekor rendelkezésre álló adatok szerint* igaz, valós és pontos volt.

Az elsőfokú bíróság okfejtésével szemben, ha *utóbb* - akár az alperes által lefolytatott új eljárás során - *mégis kiderülne*, hogy a szükséges készlet a meghirdetett áron valóban rendelkezésre állt valamennyi üzletben, ez a körülmény a felperest az általa nem kontrollálható, ezért nem igaz, nem valós, nem pontos információk közzétételével befejezett jogsértés alól - ilyen kifejezett törvényi lehetőség hiányában - nem mentesítheti, legfeljebb a bírságkiszabás körében lehetne enyhítő körülményként figyelembe venni. Az erre vonatkozó határozati tényállást azonban a felperes - a fentebb kifejtettek szerint - bizonyítékokkal alátámasztottan nem vitatta, így a megalapozottan megállapított tényállás alapján a kifogásolt felperesi tájékoztatás fogyasztók megtévesztésére (tévedésbe ejtésére vagy tévedésben tartására) alkalmassága a Pp. 3.§-ának (3) bekezdése folytán megállapítható. A perben ezért sem a Pp. 336/A.§-ának (2) bekezdése alkalmazására, sem pedig az alperesi határozat megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezésére és az alperes új eljárásra kötelezésére nem kerülhetett sor.

A bírságkiszabás körében helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a 2005. évi november hó 1. napját követően hatályos és az ezt követően indult peres eljárásokban alkalmazandó Pp. 339/B.§-ában írtakra. A mérlegeléssel megállapított bírság mértékének megváltoztatására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a hatóság az eljárási szabályokat nem tartotta be, vagy a tényállást kellő mértékben nem tárta fel, mérlegelésének szempontjai nem állapíthatóak meg, illetve mérlegelésének okszerűsége a határozat indoklásából nem tűnik ki.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az adott ügyben az alperes a felperessel szembeni bírság mértékének meghatározásakor Tpvt. 78.§-ában írtaknak megfelelően járt el. A releváns enyhítő és súlyosító körülményeket helyesen vette számba, és azokat a súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelte, okszerűen mérlegelte, és ennek indokairól a határozatában - a szükséges körben - számot is adott.

Nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla azzal az elsőfokú bírósági okfejtéssel, amely szerint a felperes és eljárás alá vont társa határozatból kitűnő csaknem azonos felelősségi arányára figyelemmel a bírság mértéke a Pp. 339/B.§-ában írtaknak nem felel meg. Rámutat a másodfokú bíróság, hogy a bírság összegét a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése alkalmazása során nem a másik (többi) eljárás alá vont bírságához kell arányosítani, hanem azt a konkrét eljárás alá vont (felperes) által ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben az ő vonatkozásban feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait - példálózó jelleggel - a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

Minden alapot nélkülöz az elsőfokú bíróságnak a felperes eljárás alá vont társa vonatkozásában enyhítő körülményként értékelt elismeréssel kapcsolatos ítéleti fejtegetése. Az ... Kft. terhére megállapított jogsértés és kiszabott bírság tekintetében az elsőfokú bíróság a pert megszüntette, így az e körben értékelt körülmények - az elállásra figyelemmel kereseti kérelem hiányában - nem vizsgálhatók felül, ezekkel kapcsolatban ítéleti megállapítás nem tehető. Az elismerést az alperes a bírságkiszabás körében kizárólag az ... Kft. vonatkozásában értékelte, annak a felperessel szemben kiszabott bírsághoz nincs köze.

A bírságkiszabás körében a felperes vonatkozásában értékelhető összes tényezőt szem előtt tartva a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes által a felperessel szemben kiszabott bírság mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, a törvényes speciál- és generálpreventív célokkal arányban áll, azok eléréséhez szükséges és egyben elégséges is. A felperes keresetében, illetve fellebbezésében nem jelölt meg olyan további enyhítő körülményt, amit e körben a javára még figyelembe lehetett volna venni.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a fenti okokra figyelemmel a felperes megalapozatlan keresetét elutasította.

A sikerrel fellebbező, ezáltal pernyertes alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján, míg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43.§-ának (3) bekezdése szerinti mértékű kereseti, valamint az Itv. 39.§-ának (3) bekezdés c) pontja és 46.§-ának (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illeték viselésére a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a felperes.

Budapest, 2009. évi május hó 6. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró, dr. Matheidesz Ilona s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági írnok